



**BẢN TIN NGÀY
NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG**
(Cập nhật 29/4/2020)



Tình hình nổi bật

Cục Cảnh sát biển và Bộ Nông nghiệp Nông thôn Trung Quốc, ngày 29/4, cho biết sẽ phối hợp thực hiện hoạt động chấp pháp chuyên môn biển Light Sword 2020 tại biển Bột Hải, Hoàng hải, biển Hoa Đông và phía bắc vĩ độ 12 của Biển Đông trong thời gian nghỉ đánh bắt cá từ 1/5; tập trung vào 6 lĩnh vực: (i) giám sát tàu cá tại cảng, (ii) tuần tra trên biển, (iii) quy định “3 không” của tàu cá, (iv) kiểm soát tàu cá nước ngoài, (v) quản lý chấp pháp trong khu vực trọng yếu, (vi) giám sát hành vi đánh cá

Bộ Quốc phòng Nhật, ngày 28/04 thông báo tàu sân bay Liêu Ninh cùng 5 tàu hộ tống đi qua eo biển Miyako tiến vào Biển Hoa Đông. Thông báo cho biết, lực lượng phòng vệ Nhật Bản đã phát hiện đội tàu 6 tàu của Trung Quốc gồm 1 tàu sân bay (Liêu Ninh), 2 tàu khu trục mang tên lửa, 2 tàu hộ vệ và 1 tàu hậu cần đi về phía Tây Bắc vùng biển cách eo biển Miyako 80km. Sau đó đội tàu này đi qua eo biển Miyako và tiến vào Biển Hoa Đông.

Hạm đội 7 của Mỹ, ngày 29/4, thông báo tuần dương hạm USS Bunker Hill đã tiến hành hoạt động tự do hàng hải (FONOP) tại khu vực gần quần đảo Trường Sa vào ngày 29/4. Theo tiết lộ của một quan chức hải quân, tàu USS Bunker Hill đã thực hiện FONOP tại khu vực gần Đá Ga Ven. “Các yêu sách biển bành trướng và phi pháp ở Biển Đông là nguy cơ đe dọa nghiêm trọng tới sự tự do của các vùng biển, trong đó có tự do hàng hải, hàng không và quyền qua lại vô hại của tất cả các tàu”, thông báo của Hạm đội 7 cho hay.

Trang USNI dẫn nguồn tin Hải quân Mỹ ngày 28/4, cho biết tàu khu trục USS Barry đã tiến hành Hoạt động Tự do Hàng hải (FONOP) tại khu vực quần đảo Hoàng Sa vào ngày 28/4.

Bộ trưởng Quốc phòng PLP Delfin Lorenzana, ngày 28/4, cho biết Hải quân PLA có thể muốn thử phản ứng của Philippines khi tàu chiến Trung Quốc nhắm pháo vào tàu Hải quân Philippines ở Biển Tây Philippines. Lorenzana cho biết người Trung

Quốc có thể không có ý định làm tổn thương các thủy thủ trên tàu Hải quân Philippines dù đây là hành động thù địch.

Đại sứ Mỹ tại Việt Nam Daniel Kritenbrink, ngày 28/4, cho biết Mỹ kịch liệt lên án và phản đối việc Trung Quốc lợi dụng đại dịch COVID-19 để thúc đẩy các hành vi phi pháp ở Biển Đông. Theo Đại sứ Mỹ, những hành vi này của Trung Quốc không thể hiện thiện chí, không giúp Trung Quốc nhận được sự tin cậy trong khu vực.

Góc nhìn Quốc tế

+ Trung Quốc:

Chuyên gia Peng Peng của Hội Nghiên cứu Cải cách Quảng Đông, ngày 27/4 nhận định rằng việc sửa đổi Luật Cảnh sát Vũ trang Nhân dân Trung Quốc sẽ tăng thêm quyền kiểm soát của Trung ương Đảng đối với lực lượng cảnh sát vũ trang nhân dân; lực lượng cảnh sát biển giờ đây vừa phải làm nhiệm vụ thực thi pháp luật, vừa phải gánh vác cả trách nhiệm quốc phòng trong hoạt động phòng vệ và tác chiến trên biển.

Zhou Chenming, nhà phân tích quân sự tại Bắc Kinh, ngày 29/04 nhận định nếu Nhật Bản phát triển thành công tên lửa siêu thanh, nó sẽ là mối đe dọa đối với hoạt động của hải quân Trung Quốc và ảnh hưởng tới cân bằng chiến lược trong khu vực này. Ông cho rằng mặc dù các chương trình vũ khí trước đây của Nhật Bản gặp nhiều trở ngại do chính trị nội bộ, sự thay đổi chính sách đối ngoại, công nghệ quân sự, nhưng Trung Quốc vẫn cần phải theo dõi sự tiến triển của chương trình này trong những năm tới.

+ Đông Nam Á:

NPN Phủ Tổng thống Philippines Harry Roque, ngày 28/4, trả lời câu hỏi về việc Ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo rằng Trung Quốc đang lợi dụng dịch COVID-19 để đẩy mạnh hoạt động ở Biển Đông, cho rằng Philippines không đồng ý với ý kiến của Ngoại trưởng Mỹ. Tuy nhiên, Philippines ghi nhận đề xuất của cựu Thẩm phán Carpio về việc tiến hành tuần tra chung với Việt Nam và Malaysia.

+ Châu Âu - Mỹ:

Học giả Pawel Behrendt, viện Boyma (Ba Lan), ngày 27/4 nhận định tranh chấp ở Biển Đông là hệ quả của Chiến tranh Lạnh; nó bùng phát khi Mỹ và sau đó là Liên Xô giảm cam kết đối với khu vực. Ngày nay, 4 yếu tố chính thúc đẩy hành động của các bên liên quan ở Biển Đông bao gồm: (i) niềm tự hào dân tộc; (ii) kinh tế (nghề cá và khai thác tài nguyên); (iii) khả năng kiểm soát các tuyến liên lạc trên biển và (iv) cạnh tranh giữa các nước lớn.

Matthew Dalton, Thiếu tá Hải quân Mỹ, ngày 27/4 có bài bình luận trên The Hill cho rằng Trung Quốc lợi dụng Covid để triển khai các hành động bất chính ở Biển Đông và Mỹ cần tăng cường hành động.

Học giả Murray Hiebert, Trung tâm CSIS (Mỹ), ngày 28/4, nhận định rằng cần quan tâm tới những phản ứng gần đây của Philippines và Malaysia với các động thái của Trung Quốc ở Biển Đông, trong bối cảnh hai nước này năm nay đã bày tỏ sự phản đối với các hành động của Trung Quốc nhiều lần. Những động thái lần này của Trung Quốc nằm trong kế hoạch đã chuẩn bị từ trước và hiện nay họ chỉ tiếp tục thúc đẩy hành động khi hầu hết chính phủ các nước đang vướng bận các khó khăn khác.

Rodger Baker, chuyên gia phân tích chiến lược của Stratfor (Mỹ), ngày 28/4, cho rằng cả Trung Quốc và Mỹ đều không bị ảnh hưởng nhiều từ dịch bệnh và vẫn duy trì tần suất hoạt động ở Biển Đông.

Alex Ward, biên tập viên cho trang thông tin Vox (Mỹ), ngày 28/4 cho rằng Trung Quốc đã lợi dụng dịch COVID-19 một cách vô đạo đức để thúc đẩy ảnh hưởng toàn cầu, như thúc đẩy yêu sách chủ quyền ở Biển Đông, hăm dọa Đài Loan, thắt chặt kiểm soát Hồng Kông, mở rộng ảnh hưởng đối với châu Âu, châu Phi... Trung Quốc còn thực hiện chiến dịch đưa thông tin sai lệch về dịch COVID-19. Ward cho rằng cách làm của Trung Quốc có thể gây cảm tình với một số nước, nhưng nhiều nước sẽ phản ứng, không hợp tác với Trung Quốc.

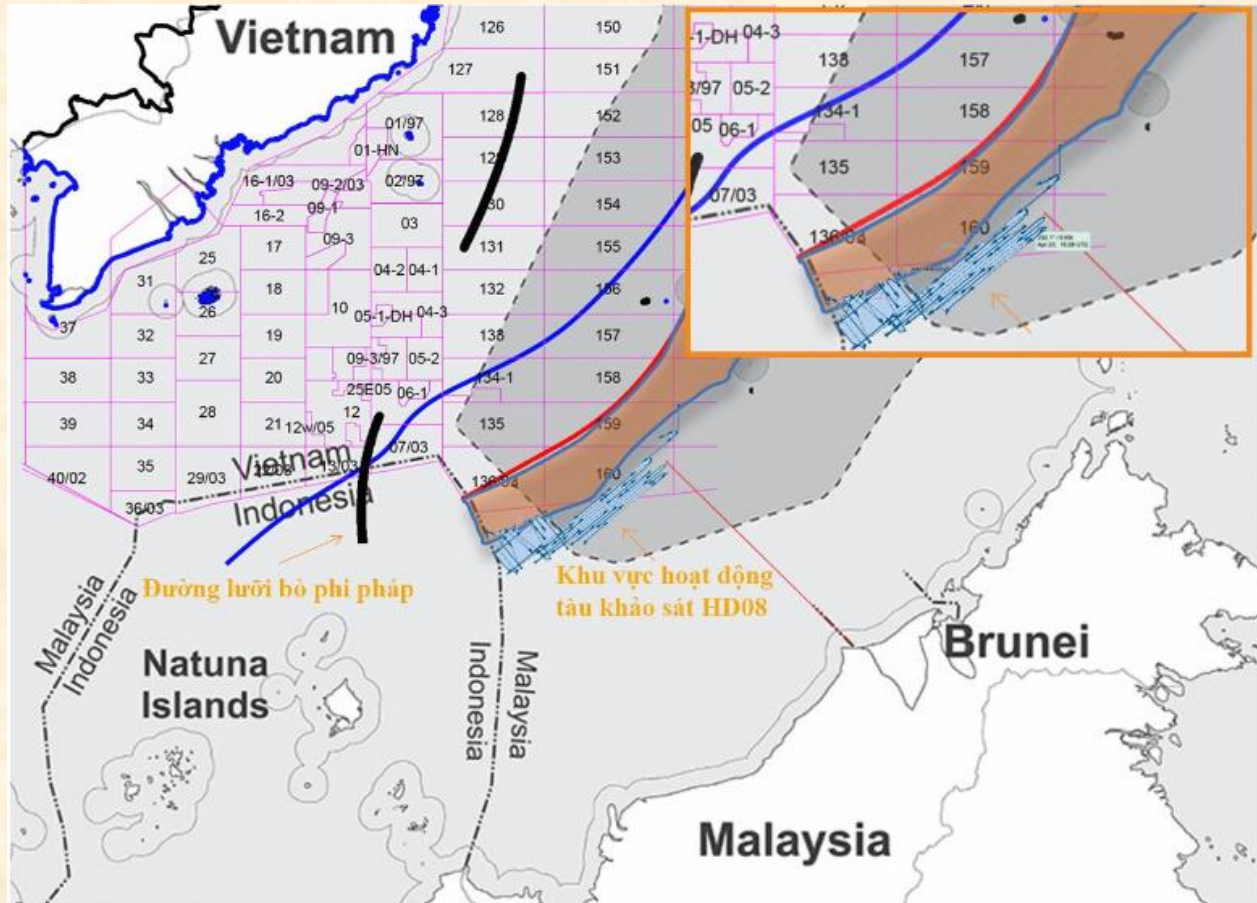
Kevin Drum, nhà bình luận chính trị chuyên viết bài cho tạp chí Mother Jones (Mỹ), ngày 29/4, phản biện lại ý kiến của Alex Ward trên trang Vox rằng Trung Quốc đã lợi dụng dịch bệnh để đẩy mạnh ảnh hưởng toàn cầu, cho rằng các hoạt động của Trung Quốc không có gì mới. Trung Quốc có kế hoạch lâu dài để cuối cùng sẽ thay thế Mỹ để trở thành số 1 toàn cầu, nhưng các hành động gần đây của Trung Quốc vẫn nằm không có gì mới hơn so những gì mà Trung Quốc đã thực hiện từ lâu, kể cả yêu sách ở Biển Đông, hăm dọa Đài Loan, hay kiểm soát Hồng Kông.

+ Các nước khác:

Tiến sĩ Rajeswari Pillai Rajagopalan, chuyên gia ORF của Ấn Độ, ngày 28/4, cho rằng, trước những động thái hung hăng của Trung Quốc ở Biển Đông, ASEAN cần có cách tiếp cận chính sách rõ ràng và nhất quán. Trong khi đó, Quad có thể sẽ tổ chức các cuộc tham vấn định kỳ và thực hiện một số nhiệm vụ phối hợp để hỗ trợ Việt Nam, Philippines và các nước khác liên quan Biển Đông, tiến hành trừng phạt Trung Quốc về mặt kinh tế bằng cách chuyển các khoản đầu tư ra khỏi Trung Quốc, đưa ra những tuyên bố mạnh mẽ lên án hành vi gây hấn của Trung Quốc và có thể xây dựng một cộng đồng lớn hơn gồm các quốc gia có cùng quan điểm để gây áp lực, lên án các hành vi của Trung Quốc.

Cận cảnh Biển Đông

Tàu khảo sát địa chất HD8 của Trung Quốc hiện diện trong vùng biển của Malaysia bước sang ngày thứ 14 (tính đến ngày ngày 29/4). Dữ liệu cho thấy, từ 01:11 UTC ngày 29/4, tàu HD8 bắt đầu di chuyển theo phương dọc, giống cách thức di chuyển trước ngày 24/4.



(Bản đồ chỉ để minh họa vị trí hoạt động của tàu HD08)

Biên tập: Nguyễn Nhật

Đồ họa: Thùy Dương

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.